

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: *DUMINEC'A.*

<p>PRETIULU ABONAMENTULUI.</p> <p>Pentru Austro-Ungari'a : Pe unu anu 5 fl.—cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr. Pentru Romani'a si strainetate: Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.</p>	<p>PRETIULU INSERTIUNILORU :</p> <p>Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.; si mai sus 5 fl v. a.</p>	<p>Correspondentiele se se adreseze Redactiunei „BISERIC'A si SCÓL'A.“ Er banii de prenumeratiune la TIPOGRAFIA DIECESANA in ARAD.</p>
--	--	--

Esamenele de cualificatiune preotiésca se vor tiené in 26 si urmatóriele dile ale lui Septemvre st. v. c. cu incepere la ór'a 9 nainte de médiadi.

Ceea ce se aduce la cunoscinti'a clericiloru absoluti cu acea provocare, cà: recursese instruite conform §-lui 8 din Regulamentulu sinodalu se le astérna la subscrisulu Consistoriu celu multa pana la 24 a disei luni.

Aradu, 29. Augustu 1891.

Consistoriulu eparchialu aradanu.

Organismulu bisericeii si factorii, cari lu-constituiescu.

Sub „biserica“ intielegemu: organismulu viu si vèdiutu, instituitu de Mantuitoriulu Christosu, carele vecinicu lucréza prin mijlócele lasate de Densulu (doctrin'a, cultulu si disciplin'a) spre a apropiia pre omu de Ddieu: a-lu conduce si ajutá in mersulu seu spre perfectiunea crestinésca, si prin acést'a a-lu face capabilu a cunósce si prémari pre Dumnedieu, Creatoriulu si Sustienetoriulu Seu, si a-si eluptá siesi fericirea vremelnica si vecinica, pentru carea este creatu.

In acésta definitiune deosebimu urmatóriele momente principale, si anume: a) biseric'a este unu organismu viu si vèdiutu, b) biseric'a este unu organismu instituitu de Ddieu, c) biserica vecinicu lucréza, d) biseric'a conduce si ajuta pre omu in mersulu seu spre perfectiunea crestinésca, si e) numai biseric'a lui Christosu póte face pre omu capabilu a cunósce pre Creatoriulu seu si a-si eluptá siesi o bunastare statornica vremelnica si vecinica.

Sub conceptulu „organismu,“ intielegemu unu intregu constituitu din mai multe organe astfelu, ca fie-care organu are a indepliní o missiune speciala, pre carea implinindu-o, promovéza desvoltarea intregului.

In acésta definitiune deosebimu urmatóriele momente principale, si anume: a) organismulu este unu intregu, compusu din mai multe organe vii si active, b) fie-care din aceste organe are a impliní o chiamare si missiune speciala, c) implinindu aceste organe chiamarea si missiunea loru speciala ele promovéza interesele si desvoltarea intregului, si d) desvoltarea intregului depinde dela armoni'a, cu carea singuratecele organe lucréza la implinirea chiamárii loru speciale.

Biseric'a este unu organismu. Elementele, cari constituiescu acestu organismu sunt clerulu si poporulu.

Stindardulu, sub carele sunt grupate, si carele leaga laolalta aceste elemente este: credinti'a in Dumnedieu, asia precum ne-a propagatu acésta credintia Mantuitoriulu Christosu, si precum s'a formulatu ea prin biserica.

Mijloculu, carele dirige, si reguléza activitatea si modulu de actiune alu elementelor, cari constituiescu organismulu bisericeii sunt legile bisericesci.

Potestatea, carea conduce, priveghéza, si controléza in modu neveditu mersulu si actiunile fie-carui elementu constitutivu alu bisericeii este Capulu si Intemeiatoriulu ei Mantuitoriulu Christosu; ér potestatea, carea conduce, priveghéza, si controléza in modu vèdiutu modulu de actiune alu fie-carui elementu din organismulu bisericeii este ierarchi'a, si respective corporatiunile si forurile, instituite de biserica cari lucréza, si conducu acestu santu organismu dupa cuvéntulu Domnului si cu conlucrarea nentreupta a Duchului santu.

Caracteristic'a bisericeii este, ca vecinicu lucréza cu unu planu bine determinatu la mantuirea si fericirea credintiosiloru; si precum ochiulu omului, armatu cu credinti'a in Ddieu, vede lucrandu in modu nentreuptu in natur'a fisica man'a creatória si vecinicu ingrijitória a lui Ddieu; tocma asia vede acestu ochiu lucrarea cea vecinica a bisericeii in tóte elementele ei constitutive.

Scopulu bisericeii este : a apropiá pre omu de Ddieu, a-lu conduce si ajutá in mersulu seu spre perfectiunea crestinésca, si prin acést'a a-lu face capabilu pentru a primí darurile gratiei divine, si a duce o viétia intru Christosu ; ér prin acést'a a-lu face capabilu a cunósce si prémari pre Ddieu si a-si eluptá siesi fericirea vremelnica si vecinica, pentru carea este creatu.

Motorulu, carele da nentreruptu viétia si impulsu spre nóua viétia organismului bisericeii este : credinti'a in vecinic'a conlucrare si ingrijire a Mantuitoriului de mersulu regulatu si succesu alu moscenirii (bisericeii) sale, dupa cuvintele Lui : „Éta eu cu voi sum pana la sfêrsitul veacului“ (Mateiu c. 28, v. 20.)

Mantuitoriulu Christosu ingrijesce, si conduce mersulu bisericeii sale spre desvoltarea si inaintarea neamului omenescu in doue forme si anume :

- a) prin doctrin'a evangheliei sale, si
- b) prin continu'a si nentrerupt'a conlucrare a Duchului santu.

Cumcà M. Christosu conlucra si ingrijesce de desvoltarea bisericeii sale ne aréta desvoltarea istorica a bisericeii, prin carea s'a datu espressiune factica cuvintelor apostolului Pavelu : „Nimenea nu póte pune altu fundamentu bisericeii Domnului, afara de celu carele este pusu, carele este Isus Christos“ (Cor. c. 3, v. 11); ér cumcà Ddieu ingrijesce de bisericeii s'a prin continu'a conlucrare a Duchului santu ne este dovéda cuventulu Domnului : „Si eu voi rogá pre Tatalu, si altu Mangaitoriu ve va tramite voue, cárele va remané cu voi in veacu, Duchulu adeverului, pre carele lumea nu-lu póte primí, pentru-cà nu vede, si nu-lu cunósce; voi inse lu-veti cunósce, pentru-cà intru voi va locuí si intru voi va fi“ (Ioanu c. 14, v. 15 si 16); Éra când va vení Acel'a, Duchulu adeverului, ve va invetiá pre voi tot adeverulu, ca nu va graí dela sine-si, ci câte va audí, va graí, si cele viitórie va spune voue“ (Ioanu c. 16, v. 13,) — precum si faptulu, ca bisericeii in tóte actiunile ei a datu espressiune crsdintiei, ca lucréza sub influinti'a si cu conlucrarea Duchului santu. Acestei credintie i-a datu espressiune si bisericeii nóstra nationala, ortodocsa-romana, când la reorganisarea ei pre bazele canonice primitive a dispusu : cá tóte adunările nóstre bisericesci sè se tiena sub influinti'a si cu conlucrarea Duchului santu, si sub egid'a santei cruci si santei evanghelii a Domnului.

Dupa mentiunea, pre carea o-are bisericeii, cá institutiune dumnediesca, carea vecinic lucréza prin organele ei constitutive la fericirea credintiosilor sub influinti'a si cu conlucrarea nentrerupta a Duchului santu ; si dupa modulu, in carele prin statutulu nostru organicu s'a regulat si normat cerculu de activitate, competentia si functiune alu organelor, cari constituiescu Metropolia nóstra nationala, — ne intrebám, care este calea si modulu, prin carele aceste organe ar poté activá in modulu si mai succesu, de

cum s'a potut acést'a pana acum, intre grelele imprejurári, in cari am trait, mijlócele, date noue moscenire de Domnulu pentru o mai grabnica inaintare in spiritu crestinescu a poporului credintiosu pre tóte terenele vietii ?

Potestatea bisericesca vediuta, predata de Mantuitoriulu lumii Apostolilor prin cuvintele : „ori câte veti legá pre pamentu, vor fi legate si in Ceriuri, si ori câte veti deslegá pre pamentu, vor fi deslegate si in Ceriuri“ (Mat. 18. 18) si prin cuvintele „Datu-Mi-s'au tóta puterea in Ceriu si pre pamentu, deci mergendu invetiati tóte neamurile, — botezandu-i pre ei in numele Tatalui, si alu Fiiului si alu santului Duchu“ — se eserceza in bisericeii nóstra nationala in afacerile curat spirituale in modu personalu prin membrii ierarchieii sub supraveghiarea si conducerea sinodului episcopescu ; ér in cele administrative, bisericesci, scolarie si fundationale prin elementele sociale constitutive sub conducerea si supraveghiarea congresului nationalu-bisericescu, cá reprezentantia legala a intregului cleru, si poporu din intréga Metropolia a romanilor din Transilvani'a si Ungari'a.

Spre a poté respunde in modu nimeritu la intrebarea, pre carea o-am pus mai sus, — vom supune unui esamenu modulu, cum legea nóstra organica a normat cerculu de activitate si competentia alu singuratecelor elemente personale si sociale, cari compunu bisericeii nóstra nationala, ortodocsa-romana.

Statutulu nostru organicu a impartitu in modu canonicu si dupa noi nimerit afacerile bisericeii in doue categorii, si anume : a) in afaceri de natura curat spirituala, si b) in afaceri de natura administrativa, bisericesca, scolaria si fundationala.

Afacerile de prim'a categoria le-a avisat statutulu organicu la competenti'a ierarchieii, ér afacerile de a dou'a categoria le-a avisat la competenti'a clerului si poporului, — dupa cum adeca ni-se presentéza bisericeii incepénd de jos, dela parochia si pana sus la Metropolia cá constatátoria din doi factori, si anume : din cleru si poporu, ambii de o potrivá interesati pentru unu mersu cât mai spornicu si mai repede alu desvoltării bisericeii, si prin acést'a alu desvoltării si inaintării poporului, cá atare.

Si reprvind asupra celor douediecei si unulu de ani din urma, de când adeca s'a pus in practica statutulu organicu, vom trebui se constatám cu istoria acestui timpu, ca tóte organele si corporatiunile, normate prin statutulu organicu au lucrat ceea ce au potut. Resultatele asestei activitati, nu se póte negá, au contribuit multu la desvoltarea poporului nostru ; dar cu tóte acestea, considerand multele trebuintie ale unei bisericeii si ale unui poporu, carele a pornit in desvoltarea s'a, neavénd aprópe nici un'a din conditiunile de desvoltare pre timpulu activării institutiunii bisericesci, aceste resultate, obtienute ne multiemescu, si ne potu multiemí numai in parte. Ne multiemescu,

si ne potu multiemí numai momentan in considera-rea nui inceputu greu si anevoiosu, prin carele am trebuit se trecem. Nu ne potu inse nici decât multiemí încât pentru viitoriu, — si in considerarea multelor lipse si trebuintie, de cari suferu poporul nostru, alu carui viitoriu este atât de strêns legat de desvoltarea ulterioara a bisericeii sale.

Voim neaperat se lucrâm, si se sêversim mai multe bune prin biserica si prin constitutiunea nòstra bisericeasca pentru inaintarea acestui poporu, decât câte am potut lucrâ si sevêrsi pana acum.

Vorb'a este numai, cá se-ne intielegem si se fim deplin in curat cu totii, cleru si poporu de o potriua, asupra modulii, cum se-ne calauzim in lucrârile nòstre viitòrie; ér in acêsta privintia celu mai bunu indreptariu ni-lu pòte dá propriulu nostru trecut, propri'a nòstra esperientia, facuta de noi insine in timpul celor douedieci si unulu de ani de viétia bisericeasca constitutionala.

Ce am vediut, si ce am esperiat deci in acestu tîmpu?

Am vediut neaperat, ca tóte organele bisericecii, normate prin statutulu nostru organicu, au functionat, si au sevêrsitu ceea ce au potut dupa imprejurâri si dupa grelele vremi, in care am trait.

N'am vediut inse totdeun'a si in totu loculu desvoltandu-se si activandu-se unu lucru dupa noi de cea mai mare importantia in organismulu bisericecii Domnului. N'am vediutu adeca totdeun'a si in totu loculu punendu-se in o buna practica in lucrare acea aemonia, carea este sufletulu dátâtoriu de viétia alu organelor, cari compunu unulu si acelasi organismu.

Voind a-ne dá seam'a asupra imprejurârii, ca de unde a provenit acêsta scadere in functionarea organismulu santu alu bisericecii lui Christos, — credem, ca este de ajuns, cá se-ne aducem aminte de starea, in carea ne lasase in acêsta privintia trecutulu nostru de inaite de activarea constitutiunii bisericecii. Este de ajuns, credem, cá se amintim aici, ca in acelu trecut sòrtea si starea nòstra a fost de o astfelu de natura, încât nu s'a potut pune in aplicare unulu din principiile fundamentale dumnediesci ale crestinismului, si anume principiulu de a vorbi si a invetiâ pre fiecare poporu doctrin'a crestinismului in limb'a lui propria, — principiu, pre carele din ordinulu si vointi'a lui Dumnedieu l'au pus faptime in aplicare sfintii apostoli la prim'a lor pasire cá invetiatori ai neamului omenescu in Ierusalim, dupa pogòrirea Duchului santu, când fiecare dintre Densii a vorbit popòrelor in limb'a lor propria.

Considerand imprejurarea amintita, credem, ca potem constata, si detori suntem a multiemí lui Ddieu pentru progresele realizate in timpul celor douedieci si unulu de ani de viétia constitutionalabisericeasca. Am facut multu, am facut totu ceea ce s'a potut, pentru ca vorbind poporulu in limb'a lui, — a inaintat in credintia, ér credinti'a

in Ddieu este sufletulu, carele da taria si putere unei regulate si succese functionâri a organismulu santu alu bisericecii Domnului.

Chiar pentru a poté face, cá poporulu se inanteze in sant'a credintia, ochii bisericecii s'au indreptat mai cu seama a organisa si intari cele trei centre ale eparchiilor, cari constituiescu Metropoli'a nòstra nationala, a intari si ridicâ scòlele centrale, pedagogice si teologice, si prin acestea a intari si contribuí la intarirea si ridicarea scòlelor nòstre elementarie, confessionale.

Astadi avem la activ'a vietii nòstre unu trecut de ani douedieci si unulu. Si acestu trecut ne-a doveditu, ca mijloculu unicu, prin carele potem se facemu, ca organismulu bisericecii se functioneze in modu deplinu succesu este credinti'a poporulu in Ddieu si in sant'a lui biserica, precum si dilnic'a si nentrerupt'a inaintare a poporulu in acêsta santa credintia.

Ne este fòrte scumpu si fòrte pretiosu acestu trecut, pentru ca intr'ênsulu si printr'ênsulu am pus basu unui fundamentu, pre carele vom poté cladí mai departe prin credinti'a in Ddieu si prin inaintarea poporulu in acêsta santa credintia.

Organismulu bisericecii nòstre va functionâ in modu tot mai succesu, cu cât ne va succede, si ne va ajutâ Ddieu, cá se inaintâm in credintia; ér factorii constitutivi ai acestui santu organismu vor devení tot mai puternici, condusi si grupati unulu langa altulu prin credinti'a si prin tari'a, ce o dá convingeriloru omenesci credinti'a in Ddieu, astfelu ca prin o cât mai regulata si mai succesa functionare a lor poporulu credinciosu se pòta inaintâ mai repede in spiritulu evangheliei Domnului pre tóte terenele vietii.

Ingrijirea preotulu pentru desvoltarea morala a poporulu.

(Continuare si fine.)

Viéti'a si desvoltarea morala a omului se manifestéza in modulu, cum iubesc omulu pre Dumnedieu, cum se iubesc pre sene, si cum iubesc pre doapròpele. Si deci pentru cá preotulu se pòta ingrijí cu succesu asupra vietii si desvoltârii morale a poporulu, va trebui, cá inca la intrarea s'a in functione se examineze starea, in carea se gasesce poporulu sub acestu intreitu reportu, — cá astfelu se-se pòta orientâ asupra procederii sale ulterioare.

Iubirea facia de Dumnedieu se manifestéza in viéti'a poporulu in doue forme vediute, si anume: in modulu, cum participa poporulu la cultulu publicu divin, cum tiene la datinele si asiediemintele religiose, si cum aplica elu in viéti'a si faptele sale doctrin'a evangheliei.

Iubirea omului facia de sene insusi se manifestéza faptime in modulu, cum ingrijesc de desvoltarea s'a spirituala-morala, precum si de inaintarea s'a

in cele materiale, cá mijlocu pentru imbunatatirea stării sale spirituale-morale.

Iubirea facia de deaprópele se manifestéza in modulu, cum ingrijesce omulu de viéti'a si desvoltarea vietii casnice familiare, precum si ce tiénuta observéza dñsulu in contactulu, in carele vine cu ceialalti ómeni din lume.

Esaminandu preotulu starea, in carea se gasesce poporulu sub acestu intreitu reportu, va esaminá tot de odata si cauzele, cari o-au produs, si respective factorii, cari au conlucrat, cá ea se-se produca, cá astfeliu se póta delaturá aceste cauze, cand ele sunt isvoru de rele, seau se-le promoveze, daca sunt isvoru de buna stare, si anume :

1. Daca poporulu nu cercetéza regulat sant'a biserica in Dumineci si in serbatori, daca nu tiéne cu rigóre la datinele si asiediemintele religióse, — starea acést'a regretabila si-are de sigur caus'a. si respective cauzele ei. Aceste cauze trebuiescu esaminate. Esaminand preotulu cauzele póte se afe, ca nu s'a tiénut punctualu servitiulu dumnedieescu, seau ca nu s'a sevèrsit cultulu dumnedieescu cu pietatea, carea o reclama, seau ca nu a fost insocitu in mesura corespundietória de predica si de invetiaturi, in cari credinciosii se afe destula chrana spirituala-morala, — spre a poté avé unu folosu practiculu realu vediutu din umblarea la sant'a biserica in lipsele si necazurile vietii lor, precum si preste tot in lupt'a lor pentru esistencia si desvoltare. Dupa cum va aflá preotulu caus'a, seau cauzele, pentru cari s'a instreinat poporulu dela cercetarea sfintei biserici, se va orientá asupra modului seu de procedere ulterióra. In ori ce casu preotulu in privinti'a tiénerii cultului publicu dumnedieescu se va orientá dupa trebuintiele poporului, astfeliu, ca acolo, unde poporulu dupa deprinderile sale din betrani, acomodandu-se intru tóte acestor'a, si staruind cá prin pietatea, cu carea se cetescu rogatiunile, si cu carea se esecuta cantá-rile rituale, prin predici acomodate si corespundietórie trebuintielor poporului, — se faca cultulu publicu dumnedieescu placutu si atrageturu, astfeliu, cá credinciosii se ascepte cu placere si pietate dilele de Dumineca si serbatóre spre a participá la cultulu publicu dumnedieescu. Totu asemenea, credem noi, sta lucrulu si cu datinele si asiediemintele religióse. Daca de exemplu din partea bisericeii si a scólei si preste tot din partea ómenilor cu sciintia de carte nu li-s'a dat datineloru si asiediemintelor religióse importanti'a, pre carea ele o merita, — atunci este naturalu, ca si poporulu s'a instreinat de ele. Si deci afland preotulu o astfeliu de cauza, — dñsulu va staruí cu tóta puterea a-le dá importanti'a, carea li-se cuvine.

2. Daca mai departe afla preotulu prin studiulu, ce-lu face asupra vietii poporului, ca acest'a nu ingrijesce de desvoltarea s'a spirituala-morala, nu ingrijesce de inaintarea s'a in cele materiale, si anume nu este destulu de activu, nu este cu destula grije,

cá se inainteze atât spiritualminte, cât si moralminte, precum si in cele materiale, — atunci preotulu va staruí, ca dñsulu se duca o astfeliu de viétiá, incát viéti'a lui propria, inaintarea lui in privinti'a spirituala-morala, precum si in cele materiale se servésca poporului de icóna viia si vediuta, cá poporulu in preotu se aiba pentru tóte imprejurările unu modelu viu de viétiá in spiritulu evangheliei Domnului.

In punctulu acest'a, si anume in ingrijirea omului de desvoltarea s'a spirituala-morala si de ingrijirea de inaintare in cele materiale, — rolulu celu mai insemnatu lu-are credinti'a in Ddieu, si anume: ce tiéne omulu despre sene si despre missiunea, pre carea are a-o realisá prin viéti'a sa? Timpulu nostru chiar in acésta privintia este fórte multu aplecatu spre materialismu, si acestu materialismu din nefericire a petrunsu, si s'a latitu si in poporu. De aceea esemplulu si modelulu de viétiá alu preotului trebue sè se indrepteze mai cu seama asupra imprejurării, cá poporulu se véda in preotu unu fiu alu lui Ddieu, a carui activitate este intre tóte imprejurările indreptata a-se apropiá de Ddieu, unu omu, carele traiesce, si lucréza, pentru cá prin viéti'a s'a sè se apropiie de perfectiunea crestinesca.

Pre langa acést'a preotulu va staruí, cá in contactulu, in carele vine cu credinciosii sèi in si afara de biserica se-i dea sfaturile si povetiele evanghelice necesarie, referitórie la desvoltarea s'a spirituala-morala si la inaintarea s'a in cele materiale, cá astfeliu evangeli'a Domnului se devina faptice indreptariulu vietii poporului pentru tóte imprejurările.

3. Daca prin studiulu, pre carele lu-face preotulu asupra credinciosilor sei, — afla, si constata, ca de esemplu ómenii nu se pretiuescu, si nu se privescu unii pre altii, cá si fi ai lui Ddieu, de frati unulu altui'a, si anume: ca sunt aplecati la certe si procese, la pisma si resbunare, la lacomia unii facia de altii, la vorbe nesocotite, la batjocuri, la denunciári si altele: atunci urmarea naturala este, cá preotulu in contactulu sèu cu credinciosii se fia cu cea mai mare atentiune, si dñsulu se dovedésca pre de o parte faptice iubirea facia de credinciosii sèi, ér pre de alt'a se staruiesca, cá prin intieptiune si maniera se impace divergintiele, ce se ivescu intre credinciosi, facendu-se pre sene parintele celu bunu, carele impaca divergintiele dintre credinciosii sei si carele le da instructiunile de lipsa pentru o viétiá in spiritulu evanghelicu facia de deaprópele.

Preste tot in privinti'a vietii si desvoltării morale a poporului preotulu va avé in vedere, si va observá cu rigóre cu privire la sene si la propri'a sa viétiá urmatórele :

a) Va staruí, ca dilnic se inainteze in credintia, — dovedind faptice acésta inaintare prin mai multa greutate in judecata, prin statornicia, prin perseverantia, prin energia si prin tari'a caracterului sèu crestinescu si preotiescu, si in acelasi timpulu prin o nimerita aplicare a mijlócelor bisericeii: a doctrinei, a

cultului si a disciplinei va staruí, cá si credintiosii sêi se inainteze dilnicu in credinti'a in Ddieu.

b) In afacerile sale oficiale, pre cari are a-lé sevêrsi in si afara de biserica, va staruí, cá se fia cât mai punctualu si mai zelosu, implinindu-le pre tôte din tóta inim'a astfeliu, cá se-se véda, si vadésca, ca ceea ce lucréza dênsulu, nu lucréza nici din punctulu de vedere alu vre unui folosu materialu, nici pentru a-si implini simplu detorinti'a; ci lucréza mânatu si condusu de placerea si ambitiunea s'a preotiésca si in deplina consciintia de chiamarea si misiunea s'a preotiésca: de a representá in modu védiutu pre Mantuitoriulu Christos in mijloculu poporului, si a-se face pre sene organulu védiutu, prin carele se revêrsa in modu nevediuutu asupra credintiosilor darurile si indurarea lui Ddieu.

c) In viéti'a s'a privata preotulu va staruí, cá in tôte actiunile sale se-se véda, si vadésca, spiritulu de lucru si spiritulu de ordine, precum si tendenti'a, ca omulu traiesce pre acestu pamentu, cá prin viéti'a si faptele sale se realizeze misiunea, pentru carea este creatu.

d) In contactulu cu credintiosii preotulu va representá cu tóta demnitatea: fric'a Domnului, pacea si iubirea de ómeni, prin maniera si afabilitate si mai cu seama prin aceea, ca in totu momentulu si facia de ori cine va fi intre tôte imprejurárele si cu tóta buna vointi'a gat'a spre servitiu.

Facia de starea morala a poporului preotulu va avé in vedere urmatórele:

a) Va esaminá si studiá in modu nentruptu faptele si modulu de viéti'a alu credintiosilor; si in specialu va privi si studiá, daca credintiosii inaintéza seau decadu in credintia si in bunele moravuri; si starea, in carea va observá, ca se gasescu credintiosii, o va aduce in legatura cu modulu, in carele si-a indeplinit densusu obligamintele pastorale facia de parochianii sêi.

b) La finea fie-carui anu va face o asemanare a stárii, in carea se gasescu credintiosii in privinti'a credintii si a buneloru moravuri cu starea, in carea se gaseau la intrarea s'a in functiune, si cu starea, in carea se gaseau densii in anii anteriori in timpulu, de când functionéza densusu cá preotu.

c) Pre bas'a celoru ce va observá preotulu din o esaminare amênuntita a vietii poporului, va privi asupra modului, in care a satisfacutu densusu obligaminteloru sale pastorale, si se va orientá asupra procederii sale ulterióre.

d) Fiind ingrijirea de viéti'a si desvoltarea morala a poporului ingrijirea principala a preotului, tóta activitatea s'a si-o va concentrá intru a staruí, cá poporulu se inainteze in credintia si in bunele moravuri.

Augustin Hamsea.

Epistolele parochului betranu.

V.

Iubite nepóte! Am tacut multa vreme, si nu ti-am mai scris nimic. Nu sciu, daca Dta te vei fi minunat de tacerea mea. Sciu inse, ca parintele Terentie a fost, si este fórté necajitu pre lucrulu acest'a. Mai deunadi a venit la mine, si mi-a dis in facia, ca de când am incetat de a mai scrie epistole, — densusu n'a mai gustat nici unu feliu de chrana spirituala, cum i-place, si cum doresce. Dt'a, iubite nepóte, póte ca vei fi gandind, ca mi-a facut bucuria acésta vorba dulce a parintelui Terentiu; dar cá se scii si Dt'a si toti, cari dorescu se scie acést'a, — afla, ca acele vorbe dulci m'au intristat fórté.

Si póte ca me vei intrebá, pentru ce? Póte ca vei fi gandindu, ca parintele Terentie este unu lingusitoriu, si mie nu-mi placu lingusirile. Apoi afla, ca parintele Terentie cá omu, póte se aiba multe pécate, dar lingusitoriu nu este. Alt'a este deci ceea ce m'a intristat, si anume peccatulu, de carele am bagat de seama, ca suferé parintele Terentie, si anume: i-place se scie, si se cetésca multe lucruri bune si frumóse, dar nu le pré urméza, si nu le pré face cele bune, pre cari le cetesce, si le cunósce, ca sunt bune. Asia de pilda parintele Terentie predica de multe ori poporului despre lucru si despre insemnatatea lucrului pentru inaintarea ómenilor; dar Ddieu se-me ierte, daca scriu aici ceea ce am vediuutu la densusu, si anume: ca-i pré placu vorbele multe; ér eu asia am auditu din betrani, ca cine vorbesce multu, de regula lucra putièn.

Cá se afli inse si Dt'a, iubite nepóte, ca pentru ce nu ti-am scris atât'a vreme, — éta se-ti spun: a fost timpulu de véra, timpulu, in carele am fost cuprinsu cu lucrulu campului; si preotulu romanescu dupa venitele, ce le are din parochia nu póte trái, daca nu se va ocupá si cu lucrulu campului; ér eu desi portu o sarcina destul de grea a anilor vietii mele, totusi n'am ce se me facu, bag seama asia m'am deprins din teneretie se fiu si plugariu. Si asia am plugarit si in var'a acést'a, pentru ca nu-mi place, cá se acceptu dupa bani, pana când se-am vre o slujba preotiésca ci-mi place se am câtecev'a in cas'a si ocolulu meu. Celu putiènu se am mangaiarea, cá la mórtea mea se nu se póta plange nimenea, ca l'asi fi asuprit cu dàri grele si cu stole mari, ér eu se pot gandi in inim'a mea, ca n'am lacomit la avutulu nimenui, ci „trebuintielor vietii mele au slujit manile acestea.“

Acum, Ddieu a voit, cá se intrám in unu anu nou bisericescu, — si pare ca érase me sêmt mai bine. M'am bucurat adeca, ca in Duminec'a trecuta, in diu'a Nascerii précuratei Fecióre Mari'a, am vediu multu poporu la sant'a biserica, nu vediu sem de mult atáti'a ómeni la sant'a biserica. Si deci in bucuria mea m'am apucat se predicu poporului, si se-le tèleuiescu frumósele cuvinte din

acea santa evangelia a dilei: „Martó, Martó, te grijesci, si spre multe te silesci, ci unu lucru trebuesce, éra Mari'a partea cea buna si-a ales, carea nu se va luá dela dens'a, pentru ca fericiti sunt cei ce audu cuvântulu lui Ddiu, si-lu pazescu pre densulu.“ Eu asia gandescu, ca fiend sant'a serbatóre amintita, cea dantaiu serbatóre a anului nou bisericescu, in carele am intrat, si fiind atât de frumósa si de bogata in invetiatura crestinéssa sant'a evangelia a acelei dile, toti fratii preoti vor fi predicat in acea santa di; ér preotii cei mai teneri si cu carte si invetiatura multa ti-vor si trimate Dtale spre publicare predicele tiênute. Ti-o-asi trimate si eu pre a mea; dar eu dreptulu vorbind me cam sfiescu, pentru ca eu nu sciu se vorbescu in florat si frumos, precum vorbescu preotii cei teneri, cari au invetat mescesiugulu vorbii, seau cum i-diceti Dvóstra preotii cei teneri regulele si rânduielele retori-cei. Eu vorbesc poporului, cum pot asia betranesce, pentru ca asia era vremea, pre cand umblam eu la scóla, nu se invetiá carte atât de multa, precum se invétia acum. Si asia te rogu si pre Dt'a si pre preotii cei ténéri, cá se nu ascepte se-mi public predic'a tiênuta.

Intr'altele ti-mai scriu, iubite nepóte, ca in satu la noi s'a inceput scóla, si ca in anulu acest'a pruncii ó cercetéza mai regulat, decât in anii de mai nainte. Invetiatoriulu se bucura mult de lucrulu a-acest'a, pentru ca vede intr'ensulu rodulu harniciei sale din anii de mai nainte. Eu am voit mai asta primavéra se-mi ceru capelanu, pentru ca me sém-tiam slabu; si am vorbit despre lucrulu acest'a si cu comitetulu. Ómenii din comitetu m'au rugat inse, cá se nu-mi ceru capelanu; si pana cand me va tiéné Ddiu, se-le slujescu totu eu. Am ascultat de ómeni, cá se nu-ii mahnescu acum la dilele mele de betranetie; dar mi-am fost pus de gand, cá se nu mai tién eu catechisatia cu pruncii. Dupa ce am vedit inse numerulu celu mare alu pruncilor, cari umbla la scóla in anulu acesta, mi-am schimbat gandulu, si am inceput éra si catechisá, ca pecatu se nu am, ca n'asi fi facut poporului mieu totu ce am putut.

Pentru ce e scól'a?

Déca ar fi se respundu la intrebarea acest'a pe largu, atunci ar trebui se scriu fórté multu; voiu raspunde inse numai pe scurtu de astadata, aceea, ce cugetu cá ar fi mai de lipsa. E vorb'a adeca, cá pana unde duce si ce face scól'a din omu? Sunt multi ómeni in lume si multi cum sunt, judeca in multe feluri si chipuri despre scóla; fie-care dupa pricerea sa. Sunt ómeni si de acei'a, cari tienu scól'a de unu lucru reu, sunt chiar ómeni cu carte; ei dicu, cá scól'a cresce ómeni prea istoreti, sciu prea multe, cu o vorba: sunt multu ori mai putieni ómeni de hirde. Firesce, cá unii cá acesti'a nu sunt in curatu cu aceea, cá pentru ce anume e scól'a. Nu voiu se dicu, cá

ei n'ar avea încátv'a cuventu la cele ce dicu; au cuventu, pentru-cá si acei'a, cari esu din scóla inca nu sunt in curatu cu aceea, cá pentru-ce anume e scól'a, de aici apoi cei mai multi se sue acolo, unde nu e pentru ei. De altcum si unii si altii gresiescu. Cei dantaiu gresiescu, pentru-cá nu scól'a e priciu'a de ei sunt óre-cum neastimpe-rati si facu ce nu trebue se faca, ci aceea, cari, insusirile castigate prin scóla, adeca mintea ascutita si vointi'a de a lucrá cu sufletulu, — nu-le da directiune, nu-le indrépta spre ce e bunu si folositoriu loru si societátii. E dreptu, cá scól'a lu-face ageru la minte si activu cu sufletulu; de altcum acést'a e chemarea scólei, scopulu, pe care lu-urmaresce. Prin acést'a se castiga voi'a de a lucrá cu sufletulu si castigandu-se, elu lucra, fie bine, fie reu, dupa cum ii vine inainte. Si apoi in lips'a de ocupatiune folositoare, se ocupa cu lucruri, cari sunt pagubitoare lui si societátii.

Cu atât mai reu e apoi, cá ce-lu ce ese din scóla e de credinti'a aceea desiérta, cá elu, dupa ce a esitu din scóla, e deplinu invetiatu, elu tóte le scie si póte invinge cu vorb'a pe ori si cine. Se vede mai pre sus de cât semenii sei, si asia apoi 'si-incipue, cá e omu tare invetiatu. Sunt de credintia, cá cei 6 ani de scóla i-au facutu ómeni de plinu, ómeni cu invetiaturi multe. Unii cá acesti'a gândescu fórté reu; judeca asia, pentru-cá asia li si priceperea.

Scól'a este o pregatire numai; ia pregatesce pre omu pentru invetiatura. Plugariulu se pregatesce, când voesce se plece la cós'a si mai presus de tóte 'si-ascute cós'a, celu mai insemnetu instrumentu la acelu lucru — apoi da si da, de deminéti'a pana sér'a, dar da, ca daca n'ar dá el, omulu, cós'a ar remanea locului si ascutita cum e, n'ar face nimicu, ci totu ar stá, pana ar rugini. Toemai asia sta si cu scóla. Cel-ce ambla la scóla 'si-ascute mintea, cá si cós'a, si cu mintea ascutita se invetie, dar se invetie numai, elu prin el, adeca elu singuru, ca deca nu, cu mintea ascutita cum e, remane indareptulu celui-ce n'a invetiatu carte, caci celu putienu acesta nu se pricepe asia bine de a face lucruri rele. Se nu fie nime de credintia deci, ca atunci, când ese din scóla, e deplinu invetiatu, deóre-ce, dupa cum amu disu, scóla numai pregatesce pe omu pentru invetiatura si nu-l póte face nici cand omu deplinu. Castigandu-'si in scóla arm'a cea mai puternica pentru invetiatura, se cetésca cãrti si apoi se invetie; se invetie din vorbirile si sfaturile ómeniloru mai invetiati si mai pricepetori cá ei. Caci reu facu aceia, cari, dupa-ce au esit din scóla, se aréta cu capulu mare, cá si când ar fi pré invetiatu. Se scie una, ca omulu invetiatu in tot-deuna e smeritu, aplecatu si nici când falos, ori sumetiu. De aici apoi ómenii judeca pe cei-ce se aréta prea invetiati; ii judeca de nesce ómeni indaratnici, de nesce ómeni, cari se sue acolo, unde nuli loculu loru. Astoru feliu de ómeni mai bine li a ascultá de cât a vorbi; in totdeuna se-'si insemne: vorba putina si ascultare multa si mai alesu atunci, când au de lucru cu nesce ómeni mai invetiati si mai pricepetori intrebile acelea, despre care e vorb'a.

Se-ne desbracamú deci de hain'a vechie, de hain'a

intunerecului si se-ne inbracamu in hain'a luminii; ér mintea nóstra in totdeanun'a se o folosimu spre aceea, pentru-ce ni-a dat'o Dumnedieu si a ascutit'o scól'a. Si déca vomu face asia, vomu fi mai fericiti si mai bine cuventati de Ddieu.

I. Grofsioreanu.

Lacrimé

la mórtea decedatului amicu si frate **Aureliu Givulescu**, clericu absolutu.

† 14. Septemvre 1891.

Acum când esti la tienta si-n peptulu teu strebate

De pe ceriulu vietii o radia maiestósa,

Acum fatal'a sórte la tine se abate

Si-ti tinde cupa-amara, a mortii, veninósa.

Acum, când de pe Marea cu-a ei valuri turbate,

Erá s'ajungi cu naia-'ti la multu doritulu portu:

O, cine-ar fi crediutu — căci nu erai departe,

Nainte de-ajunge la scopu — tu se fii mortu.

Sublima misiune, chemare maestósa

Ti-a destinatu tie Domnulu pre pamentu

Dar când erai la tienta, la tient'a gloriósa

Atuncea crud'a mórte: deschise — alu teu mormentu.

Te-a smulsu din bratiulu nostru, lasându-ne dorere

Lasându-ne si lacremi, lasându-ne suspinu.

Avem inse in inimi o dulce mângaeere

Căci treci la fericire 'n a dreptiloru sinu. —

Mergi suflete nobilu pe fericit'a-ti cale

La isvorulu vietii: ceresculu Dumnedieu

Si-'lu róga că s'aline dorerea maicii tale,

Suferinti'a crud'-a duiosu tatálui teu.

Sórtea ne'ndurata, amaru ne atinsa

Pre noi confrati ai tei când mórtea te-a rãpitu

De sub steagulu nostru prin tine acum se stinsa

Unu ostasiu de lupta — 'n câmpulu preamaritu.

* * *

Veniti acum cu totii: parinti, frati si surori

Veniti de-i impletiti lui cununi din mândre flori

Veniti confrati, cu lacrimi alu lui mormentu udati

Veniti si durerosulu tributu ultimu i-iu dati.

D. Voniga,
cler. abs.

D I V E R S E.

* **Pré Santî'a S'a**, parintele Episcopu alu Aradului Ioan Metianu, a plecat ieri la amédi la Banat-Comlosiu spre a efectuí actulu santirei bisericeii de acolo.

* **Constituire.** Societatea de lectura a tinerimei dela institutulu pedagogico-teologicu din Aradu, s'a cons-

tituitu in 12 Septemvre sub presidiulu dlui directoru seminariulu Augustin Hamsea, in urmatoriulu modu: De vice-presiedinte s'a alesu Georgiu Proca, cl. c. III; de cassariu Silviu Bichicianu cl. c. III; de secretariu Andreiu Horvath cl. c. II; de notariu Lazaru Mutiu cl. c. II; de vice-notariu Iosif Ciorogariu prep. c. III; de bibliotecariu Nicolau Popescu cl. c. I; de vice-bibliotecariu Georgiu Petrovici prep. c. III. — In comisiunea literara s'a alesu: Ioanu Milu, Ioanu Pappu cl. c. III; Traianu Terebentiu, Laurentiu Toaderu cl. c. II; Mihaiu Hasiasiu, Liviu Rada-Stanescu cl. c. I. — In comisiunea revisóra: Ioanu Popovici cl. c. III; Georgiu Lupsi'a cl. c. II; Moise Babescu cl. c. I; Remus Bortosiu prep. c. III; de controloru Romul Romanu prep. c. II.

* **Himenu.** Clericulu absolutu Dimitrie Popa din Beiusiu, si alesu de preotu in comun'a Hidisielu si-a incredintiatu de fiitória socia pe domnisiór'a Mari'a Nicóra din Giula. — Felicitările nóstre!

* **Multiamita publica.** Mórtea neasteptata si repentina a préubitului si neuitatului nostru fiu Aureliu Givulescu, teologu absolutu, — intemplata in Arad, asia de sdrobotoriu ne-au surprinsu, încât n'am fost in stare de a face nici pregatirile de lipsa pentru inmormentarea lui. — Marinimositatea inse 'si-a aflatu ei-si loc in animile generóse ale tinerimei seminariule, carea pe langa aceea, că la timpulu scurtului morbu a multu regretatului nostru fiu, cu cea mai mare abnegatiune si devotamentu l'a ingrijitu, — asia si dupa trecerea la cele eterne, s'a ingrijitu pentru tóte cele de lipsa la inmormentarea lui. Pentru tóte acestea — si pe calea acést'a — multiamimu din adênculu inimei, nobilei tinerimi seminariule.

Sincera multiamita aducemu si on. domnu prefectu seminariulu pentru preventórea-i atentiune de carea ne-a facutu partasi in acele momente grele pentru noi. In fine primésca multiamit'a nóstra profunda toti acei préonorati domni, cari a binevoitu a sucurge cu ajutoriulu loru moralu si materialu la sevêrsirea acelui actu funebralu. Domnulu cerescu resplatésca tuturoru pentru aceste fapte nobile crescinesci. — *Neconsolatii parinti ai defunctului.*

* **Socóta si multiemita publica.** Corulu vocal bis. rom. gr. ort. din Aradu multiemesce respectuos P. T. Domni. carii cu ocasiunea tienerii primului seu concertu impreunatu cu jocu — in paduriti'a orasiului la 1/13 Sept. a. c. — au binevoitu a contribuí urmatórele suprasolviri: Dr. G. Plopu 2 fl., I. Possert 1 fl., T. Ceontea 1 fl., Drnd Sever Bocsianu 1 fl., Ioanu Belesiu 1 fl., Vasile Paguba 1 fl., Dr. Ioan Suciu 2 fl., Stefanu Barcza 3 fl., Ioanu Ciora 2 fl., Iosifu Duffner 1 fl., Carolu Wittmann 1 fl., W. Pölzl 1 fl., Zemplényi 1 fl., — Sum'a totala a fost 124 fl. 48 cr. Spesele 83 fl. 60 cr. — venitu curat 40 fl. 88 cr. — Aradu, 25. Sept. n. 1891. — Nicolae Stefu, diriginte. Nicolae Mihalescu, cassariu.

* **Multiamita publica.** Subscrisulu in numele comitetului parochialu din Cornitielu, protop. Pestesiu Comit. Bihoru, vin si pe acést'a cale a esprimá cea mai

caldurósa multiamita aceluor animi nobile, cari la modestulu meu apelu, si din indemn u crestinescu si nobilu, a infrumsetiatu Sfint'a nóstra biserica din Cornitielu cu urmatórele si anume: a) Dómn'a notarésa din Borodulu mare Gavriela Rezei n. Poenariu cu Dn'a Ved. An'a Poenariu, done Strane si unu Tetrapodu in preotiu de 25 fl. b) Ved. Maria Butanu n. Butiri, unu Chivotu si unu clopotinlu de china in pretiu de 30 fl. c) Ved. Maria Datu n. Butiri, unu Policandru in pretiu de 16 fl. d) Ioanu Antonescu de presinte invetiatoriu in Sacadatu, una Icóna a M. N. Is. Cr. in pretiu de 15 fl. e) Dimitrie Cucu un'a Icóna a Pr. S. N. de Ddiu in pretiu de 15 fl.) Alesiu Coca jude com., Ioan'a Pop'a n. Antonescu si Teodoru Tripon la olalta unu rendu de ornate bis. in pretiu de 66 fl. g) Petru Tripon cantoru unu prapore din postavu vanatu in pretiu de 16 fl. h) Constantinu Pantisiu econ. unu prapore rosiiu in pretiu de 16 fl. i) Teodoru Butiri unu prapore rosiiu in pretiu de 18 fl. k) Dimitrie Datu trei Icóna a S. M. M. Dimitrie, a Invierei si a S. Trei erarchi, in pretiu de 9 fl. l) Ved. Elena Datu done Icóna a S. Petru si Pavelu si a cinei cei de taine, in pretiu de 6 fl. m) Elisa Munteanu un'a Icóna a S. Nicolau si un'a Perdeua, in pretiu de 5 fl. — Pentru càri fapte frumóse, maretie si nobile rogandu pre Atotu putintiele Ddiu, ca primindu-le jertfele aduse sfintei nóstre biserici gr. or. din Cornitielu, se li resplatésca din darurile sale cele bogate, — Cornitielu, la 22. Septemvrie 1891. — Traianu Alesandru Popescu, parochu, pres. com. par.

* *Capel'a romana din Parisu*, ce se afla inca in stare de reparare, se va sfinti in lun'a lui Decemvre a. c. de catra I. P. S. S. Metropolitanulu primatu alu României. Cá preotu alu acestei capele a fostu numitu diaconulu Meletie Dobrescu.

* *Dómn'a Elena*, veduv'a principelui Ioanu I. Cuz'a dupa cum anuntia foile din România, e greu bolnava la mosi'a ei Ruginós'a, unde se afla si mausoleulu, in care odihnesce sotiulu si fiulu ei adoptivu, mortu in anulu trecut.

* *Teodor Körner*. Septeman'a acést'a s'a serbat in Germani'a si in partile locuite de Germani, aniversarea de 100 de ani a nascerei poetului germanu Teodor Körner. Acesta s'a distinsu prin posesiile sale eroice, teatre etc. Elu a muritu in vârsta tînera pe câmpulu de lupta in 26 Augustu 1813.

* *Mortalitatea anuala* in intrég'a lume o pretinesce diarulu „Financiat and Insurance Chronicle la 33 milióne de persóne, ceea ce da 91,554 casuri de mórte pe di 3730 pe óra, si 62 pe minuta. Durat'a aproximativa a etatii omului este de 38 de ani. A patr'a parte din omenire móre înainte de etatea de 7 ani, jumetate înainte de 17 ani. Dintre 10,000 de ómeni numai unulu ajunge vîrst'a de 100 de ani. Din 500 unulu ajunge vîrst'a de 90 de ani, din 100 unulu ajunge la vîrst'a de 60 de ani. Dintre 1000 de persóne, cari ajungu vîrst'a de 70 de ani, 43 apartienu clerului si politicei,

40 agriculturei, 32 clasei muncitoriloru, 32 armatei, 29 suntu advocati séu ingineri, 27 profesori si 24 medici.

* *Unu calu scumpu*. Proprietarululu calului Common, care a cástigatu premiulu Derby, premiulu de doue mii de guinee si premiulu Saint-Léger, a refusat de a-lu vinde guvernului austriacu, care-i oferea pe densusu 14 000 de lire sterlingu, dér l'a cedatu d-lui Mample, proprietaru cunoscutu de cai pentru 15,000 de guinee, adeca 383,750 de franci, cu 43,750 mai multu decât pretiulu oferitu de hergeli'a austriaca.

* *Nenorociri* La manevrele dela Oradea mare unu sergentu de cavalerie la unu atacu vehementu a cadínt de pe calu. Preste el au trecut mai multi husari asia, ca a ramas sdrobot pe loc. Tot atunci unu rezervistu si-a frânt o mâna.

* *Limb'a elina*. Limb'a elina perde tot mai mult terenu in gimnasiile din Ungaria. In anulu trecut 25% dintre scolarii din clas'a a V gimn. n'au voit se o invetie. Dupa datele statistice de pana acum in anulu acesta numerulu acestoru scolari se urca la 40%.

* *Piat'i'a Aradului* din Vinerea trecuta: Grâu de celu mai greu 9.40 fl. ér acelu amestecat 9.20 fl. — secara 8.60 fl. — Orzulu s'a vendutu cu 5.90 fl. — Ovesulu 6. — fl. — Cucuruzulu 4.60 fl. — Mazere 20. — fl. — Fasolea 10.50 — Lintea 24 fl. — Cartofii 3 fl. per 100 chgr.

Carnea de vita chil'a 52 cr, cea de vitielu chgr 80 cr, cea de porcu 52, cea de óie 30 cr, unsórea chil'a 68 cr, ér elis'a per chila 58 cr. v. a.

Concursu.

Pentru statiunea invetiatorésca din **Hidisielnandu**, impreunata cu urmatoriulu salariu:

I. in bani 80 fl. II. 12 cubule bucate, 6 grâu 6 cucuruzu, 2 vici de pasula, 5 stângini de lemne, venitele cantorale intregi.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au a-si tramite recursele subscrisului protopretbiteru pana in **22 Septemvre a. c.** când se va tinea si alegerea, ér pana in diu'a alegerei a se presentá in óresi-careva Dumineca pentru a-si aretá desteritatea in cântare si tipicu.

Hidisielnandu, 27. Aug. 1891.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: ELI'A MOG'A, m. p. protop.

—□—

Pentru deplinirea postulu de parochu la vacant'a parochia gr. or. de class'a III. din **T.-Secasiu**, prin acést'a se escrie concursu, cu terminu de alegere pe **14/26. Octomvre a. c.**

Emolumintele sunt: 24 jugere pamentu aratoriu si 6 jugere de fenétia; 1/2 jug. intravilanu fara casa, stol'a usuata aici, si câte un'a mesura cucuruzu in bómbe, dela 80 nri de case.

Recursele sunt a se tramite Parintelui protopresviteru Georgiu Creciunescu in Belincz per Kiszetó, pana inclusive 12/24. Octomvre a. c. avénd recurrentii in vre-o Dumineca ori serbatóre, a se presentá in st'a biserica din locu, spre a-si aretá desteritatea in cântári ori cuvéntári bisericesci.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: G. CRECIUNESCU, m. p. prot.

—□—